

FISA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2025-2026

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	2
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclul de studii ¹	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	RADIOLOGIE ȘI IMAGISTICĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	FIZIOPATOLOGIE		
2.2. Codul disciplinei	RII203		
2.3 Titularul activităților de curs	Dincă Eduard Bogdan		
2.4 Titularul activităților de seminar	Dincă Eduard Bogdan		
2.5 Gradul didactic	Sef Lucrări		
2.6 Încadrarea (norma de bază/asociat)	Norma de bază		
2.7. Anul de studiu	I	2.8. Semestrul	II
		2.9. Tipul disciplinei (conținut)	
		2.10. Regimul disciplinei (obligativitate)	DFOB

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
3.7 Examinări	2				
3.8 Total ore studiu individual	30				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat					-
Alte activități...consultații, cercuri studentesti					2
3.9 Total ore pe semestru (1 credit=30 ore)	60				
3.10 Numărul de credite	2				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studentii trebuie să aibă cunoștințe de fiziologie, anatomie, biochimie, biofizică, biologie celulară
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea în prealabil, prin studiu individual a lucrărilor practice, purtarea obligatorie a halatului

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE

COMPETENȚE PROFESIONALE	<p>CP1 - Să știe să identifice orice abatere de statusul fiziologic</p> <p>CP2 – Să abordeze problemele de sănătate/boală în relație directă cu condițiile sociale și economice ale comunității și realizarea unei baze solide de noțiuni ce vizează atât normalul cât și patologicul, un punct de plecare pentru o conduită corectă în practica medicală</p>
------------------------------------	---

COMPETENȚE TRANSVERSALE	<p>CT1. Autonomie și responsabilitate</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității • să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale • să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei <p>CT2. Interacțiune socială</p> <ul style="list-style-type: none"> • să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate • să aibă sau să învețe să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă • să comunice oral și în scris cerințele, modalitatea de lucru, rezultatele obținute, să se consulte cu echipa • să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității <p>CT3. Dezvoltare personală și profesională</p> <ul style="list-style-type: none"> • să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții • să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale • să valorifice optim și creativ propriul potențial în activitățile colective • să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării
------------------------------------	--

7.1. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

<p>Obiective generale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să orienteze studentul vederea unei bune înțelegeri a fenomenelor fiziopatologice ce au loc în organismul uman • Să evalueze comparativ fenomenele normale și cele patologice • Să-și însușească noțiuni legate de mecanismele unor boli reprezentative pentru fiecare aparat în parte. • Să solicite gândirea studentului în formarea unui raționament științific corect • Realizarea unei baze solide de noțiuni ce vizează atât normalul cât și patologicul, un punct de plecare pentru o conduită corectă în practica medicală.
<p>Obiective specifice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirea conceptelor de homeostazie, adaptare, boală, reacție de stres. • Identificarea mecanismelor generale de producere a bolii (inflamație, necroză, tulburări circulatorii). • Corelarea modificărilor fiziopatologice cu manifestările imagistice de bază. • Să poată conștientiza trecerea de la normal către patologic prin analiza buletinelor de investigație • Să aprecieze gravitatea unor fenomene patologice în vederea unei mai bune cooperări cu medicul curant • Însușirea unor noțiuni de bază privind unele investigații paraclinice și de laborator • Să interpreteze abaterile de la normal ale unor parametri biologici și să caute relevanța clinică;

7.2 REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

<p>Cunoștințe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea mecanismelor de bază ale bolilor • Noțiuni esențiale despre marile sisteme ale corpului. • Explicarea mecanismelor V/Q, ventilație alterată și tulburări de difuziune • Înțelegerea mecanismelor de ischemie, necroză, insuficiență cardiacă. • Explicarea mecanismelor fiziopatologice ale durerii și inflamației abdominale. • Înțelegerea mecanismelor fiziopatologice în bolile hematologice. • Diferențierea mecanismelor pre-renale, renale și post-renale • Înțelegerea mecanismelor de deshidratare, hiperhidratare, tulburări ale sodiului și potasiului. Corelarea modificărilor metabolice cu semnele imagistice (edeme, calcificări, congestie).
<p>Aptitudini</p> <ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a corela fiziopatologia cu imagistica-să recunoască principalele semne imagistice: opacități, consolidări, hipertransparență, ascită, edem, hidronefroză, cardiomegalie etc • Să organizeze efectuarea lucrării practice: să formeze o echipă, să împartă sarcinile, să colaboreze, să comunice cerințele, să pregătească materialele, să urmărească un protocol dat, să înregistreze rezultatele, să comunice rezultatele, să le discute în echipă; • Interpretarea corelată clinic–imagistic.
<p>Responsabilitate și autonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să recunoască situațiile care pot fi urgente (edem pulmonar, pneumoperitoneu, ocluzie, hemoragie). • Să știe când trebuie anunțat medicul radiolog.

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
Semestrul al II-lea	
Tema 1: Noțiuni de fiziopatologie generală, starea de sănătate, starea de boală	2
Tema 2: Fiziopatologia respirației: perturbări ale ventilației, perfuziei și difuziunii gazelor în astm, scleroemfizem, edem pulmonar acut, pneumonii, fibroze	2
Tema 3: Fiziopatologia aparatului cardio-vascular: fiziopatologia cordului (cardiopatia ischemică, infarctul miocardic, insuficiența cardiacă), fiziopatologia sistemului circulator (sincopa, colapsul, hipertensiunea arterială)	2
Tema 4: Modificări fiziopatologice în ulcer, pancreatite, peritonite, ocluzii. Fiziopatologia ficatului: ciroza și insuficiența hepatică	2
Tema 5: Modificări hematologice: anemii, leucemii, trombocitopatii, coagulopatii	2
Tema 6: Fiziopatologia aparatului renal: mecanisme fiziopatologice implicate în funcțiile pre-intra și post renale (glomerulonefrite, pielonefrite, litiaza renală).	2
Tema 7: Fiziopatologia echilibrului hidro-electrolitic: hiperhidratările, deshidratările. Fiziopatologia echilibrului acido-bazic: acidoze / alcaloze respiratorii și metabolice.	2

BIBLIOGRAFIE

1. Neamțu Marius Cristian, „Fiziopatologie”, Editura Medicală Universitară, Craiova 2018.
2. Colev Luca Veronica, Magda Bădescu, Veronica Mocanu, Fiziopatologie practică, Editura Bit Iași, 2002 ISBN 973-9327-66-4
3. Guyton A., Hall J.E. (2000). Textbook of medical physiology (10th ed., pp. 432–482). Philadelphia: W.B. Saunders.
4. Muntean D., Cristescu A. Pathophysiology. A practical Approach. Editura Orizonturi Universitare Timișoara 2001.
5. Pop A., Mărcuș I., Sevastre B, Fiziopatologie experimentală, Editura Risoprint Cluj Napoca 2002
6. Râca G., Daniela Badea, Veronica Sfredel, Dan Cioroianu, Fl. Romanescu, C.Dragonu, C.I.Taisescu, Oana Raca, Elemente de fiziologie clinica si experimentală Editura Medicala Universitara, Craiova 2004, ISBN 973-8354-90-0
7. Taisescu C.I., Fiziologie normală și patologică. Editura Universitaria, 2011
8. Vrabete Maria, C.I.Taisescu, Fiziologie Patologica, Lucrări practice Editura Medicala Universitara Craiova, 2007

8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)/Seminar

Nr.ore

Semestrul al II-lea

1. Explorarea reacției inflamatorii	2
2. Termoreglarea – tipuri de curbe febrile. pirogeni exogeni și endogeni. Fiziopatologia durerii – receptori, căi de transmitere, evaluare.	2
3. Elemente funcționale și umorale utilizate în stabilirea diagnosticului de hipertensiune arterială (HTA)	2
4. Electrocardiograma (EKG) patologică: tulburări de ritm, tulburări de conducere, hipertrofii, infarct miocardic	2
5. Metode de explorare a funcției secretorii gastrice; tehnica de dozare a acidității gastrice. Modificări funcționale în bolile hepatobiliare fiziopatologia icterelor	2
6. Spirograma patologică. Modificări spirometrice în afecțiuni respiratorii de tip obstructive, restrictive și mixt	2
7. Refaceri lucrări practice	2

BIBLIOGRAFIE

1. Taisescu C.I., Fiziologie normală și patologică. Lucrări practice. Editura Universitaria, 2011
2. Vrabete Maria, Taisescu C.I., Tudorașcu Iulia Robertina: Fiziologie Patologică. Lucrări practice. Editura Medicală Universitară Craiova, 2007
3. Găman Amelia: Sistemul sanguin - elemente de fiziologie și fiziopatologie. Editura Sitech Craiova 2002
4. Notiuni practice de fiziopatologie pentru asistenții medicali generaliști și asistenții de farmacie — Ovidiu Simion Cotoi, University Press, 2023

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

- Disciplina fiziologie normală și patologică este o disciplină fundamentală, ce stă la baza pregătirii cadrelor ce activează în domeniul medical
- Cunoștințele, deprinderile practice și atitudinile învățate la această disciplină oferă baza de studiu și fundamentul pentru înțelegerea și învățarea oricărui act medical preventiv, de diagnostic, curativ sau recuperator

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: În cazul apariției unor situații speciale (stări de alertă, stări de urgență, alte tipuri de situații care limitează prezența fizică a persoanelor), activitatea teoretică și practică se poate desfășura și online, folosind platforme informatice agreate de către facultate/ universitate. Procesul educațional online va fi adaptat corespunzător pentru a asigura îndeplinirea tuturor obiectivelor și însușirea competențelor și abilităților prevăzute în fișa disciplinei.
---------------------	--

Curs	prelegerea, dezbateră, prezentare power-point, filme
Lucrari practice	aplicații practice, studiu de caz, proiecte, filme
Studiu individual	Înainte de fiecare curs și a fiecărei lucrari practice

11. PROGRAM DE RECUPERARE

	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
Recuperări absențe	2	Laboratorul de fiziologie/ Mediu online.	Ultima săptămână din semestru	Titular curs	Conform orarului de la disciplină
Program de consultații/ cerc științific studentesc	2 ore/ săpt.	Laboratorul de fiziologie/ Mediu online.	Săptămânal	Titular curs	Tema din săptămâna respectivă
Program pentru studenții slab pregătiți	2 ore/ săpt.	Laboratorul de fiziologie/ Mediu online.	Ultimele două săptămâni	Titular curs	Conform situației fiecărui student

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Procent din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen scris sistem grilă	70%
Lucrări practice	Formativă prin sondaj în timpul semestrului Periodică în timpul semestrului, Sumativă în timpul examenului	Examen scris sistem grilă	20%
Verificările periodice			5%
Evaluarea activității individuale			5%

Standard minim de performanță

- Ce este sănătatea și boala.
- Ce este inflamația și necroza.
- Ventilație, perfuzie, difuziune = definiții.
- Astm, emfizem, pneumonie, edem pulmonar, fibroză = manifestări de bază.
- Ce sunt: cardiopatie ischemică, infarct, insuficiență cardiacă.
- HTA, sincopă, colaps = definiții simple.
- Ce sunt: ulcer, pancreatită, peritonită, ocluzie.
- Ciroză + insuficiență hepatică = noțiuni generale.
- Ce este anemia și leucemia.
- Ce înseamnă tulburări de coagulare.
- Pre-renal / renal / post-renal = diferențe simple.
- Glomerulonefrită, pielonefrită, litiază = definiții de bază.
- Deshidratare și hiperhidratare.
- Acidoză și alcaloză = respiratorie vs metabolică.

minim 50% la fiecare componentă a evaluării

13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ

Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)

Programare ore	Locul desfășurării	Responsabil
Ultima zi de vineri a fiecărei lună	Laboratorul de Fiziologie	Titular curs

Data avizării în departament: 12.09.2025

Director de departament,
Prof. univ. dr. Eugen
OSIAC

Coordonator program de studii,
Prof. univ. dr. Dana Maria
ALBULESCU

Responsabil disciplină,
Șef lucrări univ. dr. Eduard Bogdan
DINĂ